

SODBA VIŠNJAR PROTI REPUBLIKI SLOVENIJI

SVET EVROPE

TRETJA SEKCIJA

(Pritožba št. 36550/02)

SODBA

STRASBOURG

27. april 2006

Ta sodba bo postala pravnomočna pod pogoji, navedenimi v členu 44 s 2 Konvencije. Možna je uredniška revizija.

V zadevi Višnjar proti Sloveniji,

je Evropsko sodišče za človekove pravice (Tretja sekcija) v senatu, ki so ga sestavljali: G. J. HEDIGAN, Predsednik

G. B.M. ZUPANČIČ,

G. L. CAFLISCH,

G. V. ZAGREBELSKY

G. E. MYJER,

G. DAVID THOR BJORGVINSSON,

Ga. 1. ZIEMELE, sodniki,

in G. V.BERGER, kot sodni tajnik Sekcije
na zasedanju za zaprtimi vrati 6. april 2006,
izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Primer izvira iz pritožbe (št. 36550/02) zoper Republiko Slovenijo, ki jo je slovenski državljani, g. Vili Višnjar (»pritožnik«), vložil na Sodišču v skladu s členom 34 Konvencije za zaščito človekovih pravic in temeljnih svoboščin (»Konvencija«) 7. oktobra 2002.
2. Pritožnika je zastopala odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlado (»Vlada«) je zastopal njen zastopnik, g. L. Bembič, generalni državni pravobranilec.
3. Pritožnik v skladu s členom 6 § 1 Konvencije zatrjuje, daje bilo trajanje postopka pred domačim sodiščem, v katerem je bil udeležen kot stranka, predolgo. Po vsebini se je prav tako pritožil zaradi pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva v zvezi s predolгим trajanjem postopka (Člen 13 Konvencije).

4. Dne 7. septembra 2004 je Sodišče sklenilo, da bo Vladi posredovalo pritožbo glede dolžine postopka in pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva s tern v zvezi. V skladu s členom 29 § 3 Konvencije je hkrati sklenilo, da je pritožba dopustna in utemeljena.

DEJSTVA

1. Pritožnik je bil rojen leta 1963 in živi v Stranica.
2. Dne 12. novembra 1996 se je pritožnik poškodoval v nesreči pri delu v rudniku lignita. Delodajalec pritožnika je bil zavarovan pri zavarovalnici ZT.

1. Dne 15. maja 1997 je pritožnik sprožil pravdni postopek pred Okrajnim sodiščem v Celju zoper zavarovalnico ZT in zahteval odškodnino v višini 764.506,00 tolarjev (približno 3.190 evrov) za poškodbe, ki jih je utrpel, Med 10. septembrom 1997 in 9. marcem 2000 je pritožnik vložil šest zahtevkov za določitev naroka za obravnavo.

Med 31. majem 1999 in 12. marcem 2001 je pritožnik vložil štiri pripravljane spise inlali. dodatne dokazne predloge.

Od štirih obravnav, ki so bile opravljene med 20. majem 1999 in 13. marcem 2001 ni bila nobena preložena na zahtevo pritožnika.

Med postopkom je sodišče imenovalo sodnega izvedenca medicinske stroke. Na zadnji obravnavi se je sodišče odločilo, da izda pisno sodbo. Sodba, s katero je bilo delno ugodeno pritožnikovi zahtevi, je bila 7. maja 2001 vročena pritožniku.

1. Dne 15. maja 2001 se je pritožnik pritožil na Višje sodišče v Celju.

Sodišče je 5. junija 2002 zavrnilo pritožnikovo pritožbo.

Sodba je bila 9. septembra 2002 vročena pritožniku.

2. Dne 18. septembra 2002 je pritožnik vložil pritožbo v zvezi s pravnimi vprašanji na Vrhovno sodišče in zahteval izločitev enega od sodnikov.

Dne 4. septembra 2003 je predsednik Vrhovnega sodišča zavrnil zahtevek za izločitev sodnika.

Dne 6. novembra 2003 je Vrhovno sodišče zavrnilo pritožnikovo pritožbo.

Sklep je bil 10. decembra 2003 vročen pritožniku.

PRAVO

1. ZATRJEVANA KRŠITEV ČLENOV 6 § 1 IN 13 KONVENCIJE

1. Pritožnik se je pritožil zaradi predolgega trajanja postopka. Skliceval se je na Člen 6 § 1 Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih..... v razumnem roku odloča sodišče.«

2. Pritožnik se je po vsebini tudi pritožil, da so bila notranja pravna sredstva, ki so na voljo za predolge pravne postopke v Sloveniji, neučinkovita. Člen 13 Konvencije se glasi:

« Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačini oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A, Dopustnost

1. Vlada seje sklicevala, da niso bila izčrpana domača pravna sredstva.
2. Pritožnik je izpodbijal to navedbo in izjavil, da dosegljiva pravna sredstva niso bila učinkovita.
3. Sodišče ugotavlja, daje obravnavana pritožba podobna zadevama *Belinger in Lukenda* (*Belinger proti Sloveniji*, št. 42320/98, 2. oktober 2001, in *Lukenda proti Sloveniji*, št. 23032/02, 6. oktober 2005). V teh zadevah je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade o neizčrpanosti domačih pravnih sredstev, ker je ugotovilo, da pravna sredstva, ki so bila na voljo pritožniku, niso bila učinkovita. Sodišče opozarja na ugotovitve v zadevi *Lukenda*, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitega delovanja sodnega sistema.
4. V zvezi z obravnavano zadevo Sodišče ugotavlja, da Vlada ni posredovala nobenih prepričljivih dokazov, zaradi katerih bi moralo Sodišče to zadevo obravnavati drugače od uveljavljene sodne prakse.
5. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu člena 35 § 3 Konvencije. Prav tako tudi ni nedopustna iz katerikoli drugih razlogov. Zato je pritožbo razglasilo za dopustno.

B) Utemeljenost zadeve

1. Člen d § 1

1. Obdobje, ki ga je treba upoštevati, se je začelo 15. maja 1997, ko je pritožnik sprožil postopek pred Okrajnim sodiščem v Celju in se je končalo 10. decembra 2003, ko je bila sodba Višjega sodišča v Celju vročena pritožniku. Obdobje, ki gaje treba upoštevati, je torej trajalo skoraj šest let in sedem mesecev na treh stopnjah sojenja.
2. Sodišče ponovno poudarja, daje treba razumnost trajanja postopka ocenjevati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in vpletenih oblasti ter presoje, kolikšen je bil pomen sporne zadeve za pritožnika v sporu (gl. med številnimi drugimi viri, *Frydlender proti Franciji*, [GC], št. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).
1. Po preučitvi vsega predloženega gradiva in v skladu s sodno prakso Sodišče ocenjuje, daje bilo trajanje postopka v obravnavani zadevi predolgo in zato ne izpolnjuje zahteve po »razumnem roku«.

Zaradi tega je prišlo do kršitve člena 6 § 1.

2. Člen 13

2. Sodišče ponovno poudarja, da člen 13 zagotavlja učinkovito pravno sredstvo pred domačimi oblastmi za zatiranje kršitev zahteve po sojenju v razumnem roku iz člena 6 § 1 (glej *Kudla proti Poljski*, [GC], št. 3021.0/96, § 156, ECHR 2000-X.I). Ob tem poudarja, da so bili ugovori in trditve, ki jih je navedla Vlada, že zavrnjeni v prejšnjih zadevah (glej *Lukenda*, naveden zgoraj), zato ne vidi razloga, da bi v obravnavani zadevi sprejelo drugačno odločitev.

3. Zato Sodišče meni, da gre v obravnavani zadevi za kršitev člena 13 zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v domačem pravu, s katerih bi pritožnik mogel pridobiti odločbo, ki bi potrdila njegovo pravico do sojenja v razumnem roku, kot to določa člen 6 § 1.

II. UPORABA ČLENA 41 KONVENCIJE

1. Člen 41 Konvencije določa:

» Če Sodišče ugotovi, daje prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje«.

A. Škoda

1. Pritožnik je zahteval 5.000 evrov (EUR) za nepremoženjsko škodo.
2. Vlada je odškodninskemu zahtevku oporekala.
3. Sodišče meni, da je pritožnik gotovo utrpel nepremoženjsko škodo. Na pravični podlagi mu sodišče po tej postavki prisodja 1.200 EUR.

B. Stroški in izdatki

1. Pritožnik je zahteval tudi približno 1.580 EUR za stroške in izdatke postopka pred Sodiščem.
2. Vlada je zahtevku oporekala po višini.
3. Glede na sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov in izdatkov
če dokaže, da so dejansko in nujno nastali in so bili razumni glede na celoten zahtev. Sodišče ugotavlja, da so pritožnikovi odvetniki, ki so zastopali pritožnika tudi v zadevi *Lukenda* (glej zgoraj), vložili skoraj 400 pritožb, ki so razen drugačnih dejstev v bistvu enake kot obravnavana pritožba. Zato Sodišče v obravnavani zadevi ob upoštevanju podatkov, s katerimi razpolaga, in gornjih meril ocenjuje, daje pritožniku razumno prisoditi znesek 1.000 EUR za stroške postopka pred Sodiščem.

C. Zamudne obresti

29. Sodišče ocenjuje, daje primerno, da se zamudne obresti obračunajo po mejni posojilni obrestni meri Evropske Centralne Banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE

1. *razglaša*, da je pritožba dopustna;

2, *razsoja*, daje prišlo do kršitve člena 6 § I Konvencije;

1. *razsoja*, daje prišlo do kršitve člena 13 Konvencije;

2. *razsoja*,

a. da mora tožena država pritožniku v roku treh mesecev od dne, ko postane sodba v skladu s členom 44 § 2 Konvencije pravnomočna, plačati 1.200 EUR (tisoč dvesto evrov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč evrov) za stroške in izdatke, skupaj z vsemi morebitnimi pripadajočimi dajatvami;

b. da se na navedene zneske od dneva, ko poteče rok navedenih treh mesecev, do plačila obračunajo linearne obresti po stopnji, kije enaka stopnji posojilne obrestne mere Evropske Centralne Banke za vse zamujeno obdobje, z dodanimi tremi odstotnimi točkami;

5. *zavrne* v preostalem delu pritožnikov zahtevkov po pravičnem zadoščenju.

Napisano v angleškem jeziku ter posredovano v pisni obliki 27. aprila 2006, v skladu s členom 77 §§ 2 in 3 Pravil Sodišča.

Vincent BERGER John HEDIGAN

Sodni tajnik Predsednik